

Učňové dílny neviděli, jsou bez praxe

Bude to bezmála rok, co se kvůli epidemii poprvé zavřely školy. Většinou se hovoří o problémech malých školáků, devátáků, maturantů, ale na učně se zapomíná.

Pro jejich vzdělávání i uplatnění je stěžejní praktická výuka. Jenomže žáci se do školních dílen v tomto školním roce téměř nepodívali.

Vyrůstá generace nekvalifikovaných řemeslníků

Miloslav Janeček, SOŠ Jarov

Střední odborné školy aktuálně navštěvuje bezmála 90 tisíc žáků, u nichž hrozí, že budou spíše generací nedouků.

„Vyrůstá generace nekvalifikovaných řemeslníků. Pokud by stávající stav trval ještě několik týdnů, nebo se cyklicky opakoval, mohou v příštích letech na trh práce nastoupit tisíce nedostatečně připravených řemeslníků,“ poukázal Miloslav Janeček, ředitel jedné z největších středních odborných škol na pražském Jarově.

Chybějí statisíce řemeslníků

Janeček podotkl, že v Česku už teď chybí okolo 300 tisíc řemeslníků a jejich nedostatek se stále prohlubuje.

Ministerstvo školství by učebny i dílny rádo otevřelo.

Ilustrace: Foto Profimedia.cz

„Naše priority jsou od podzimu stejné. Mluvíme o nejmenších žácích, mluvíme o závěrečných ročnících, a to nejsou pouze maturanti, ale i studenti na učňovských oborech,“ potvrdil ve středu ministr Robert Plaga (za ANO).

Jenomže epidemická situace se nevyvíjí dobře, panuje obava

z šíření agresivnější mutace nového koronaviru, a vláda se naopak rozhodla školy ponechat zavřené a zpřísnit.

Řemeslo má budoucnost

Ačkoliv Plaga rozhodl, že odborný výcvik se může konat

i v létě a závěrečné zkoušky do konce srpna, učni dál zůstávají u distanční výuky. A naučit se řemeslo na dálku jde sotva.

„Problémem je samozřejmě i potřebné vybavení, učňové obvykle nemají doma soustruh, svářečku ani dílenské pracovní stoly. Žáci tak nemají vybavení ani možnosti, jak si řemeslo

osahat,“ poznamenal Janeček. Situace trápí také zástupce zaměstnavatelů a podnikatelů. „Nová vlna restrikcí bohužel přišla v době, kdy podle našeho nedávného průzkumu čeští rodiče začali měnit přístup k volbě dalšího vzdělání svých dětí po ukončení základní školy,“ upozornil Josef Jaroš, vět-

šinový vlastník české poradenské skupiny Apogeo.

„Čtyři z pěti rodičů by potomka podporovali, pokud by se rozhodl vyučit řemeslu,“ upřesnil Jaroš. Podle šéfky Asociace malých a středních podniků a živnostníků Evy Svobodové to je racionální. „Navzdory epidemii covid-19 mají řemeslníci ve svých dílnách stále plno,“ řekla Svobodová.

Podle Janečka přišli žáci od loňského jara o stovky hodin odborného výcviku. „Ty jim nikdo nenahradí a budou jim v jejich pracovním životě, alespoň v jeho začátcích, zásadně chybět,“ zdůraznil ředitel.

Znovuzavedení prezenční praktické výuky by podle něj nepředstavovalo takové zdravotní riziko. „Její umožnění, alespoň u posledních ročníků učebních oborů, je z epidemičeského hlediska méně nebezpečné než výuka žáků 1. a 2. tříd na základních školách,“ tvrdí Janeček.

„Odborný výcvik je totiž standardně realizován po pracovních skupinách, které tvoří mistr a několik málo žáků. Navíc každý žák většinou pracuje samostatně u svého pracovního stolu nebo stroje, a to ve velké dílně, nebo i venku například v případě zahradníků,“ uvedl Janeček.

„Stejně tak ochrana dýchacích cest se zabezpečuje u bezmála dospělých středoškoláků mnohem jednodušeji než u malých dětí na prvním stupni,“ doplnil. (kil)

Rozpočet skončil v lednu ve schodku 31 miliard

Hospodaření vlády skončilo v lednu ve schodku 31,5 miliardy korun. Včera to oznámilo ministerstvo financí (MF). Jde o nejvyšší lednový deficit státního rozpočtu od vzniku ČR. Loni v lednu rozpočet skončil ve schodku osm miliard.

„Meziroční zhoršení salda o 23,5 miliardy korun je výsledkem pokračujícího poklesu daňových příjmů prohloubeného změnou rozpočtového určení daní ve prospěch územních rozpočtů o 2,2 miliardy a převodem 12 miliard na financování sociálních služeb, které vloni proběhlo až v únoru,“ uvedlo MF.

Od letošního roku se zvýšil podíl obcí a krajů na příjmech z tzv. sdílených daní. Mezi ně patří například DPH nebo daně z příjmů právnických i fyzických osob.

V dalších měsících se příjmy státu propadnou i kvůli snížení zdanění příjmů lidí po zrušení superhrubé mzdy. Rozpočet schválený se schodkem 320 miliard s tím zatím nepočítá. (svj)

Švédská ekonomika klesla méně než jiné země EU

Švédská ekonomika loni kvůli pandemii klesla o 2,8 procenta, oznámil včera ve své předběžné zprávě švédský statistický úřad. Země si v tomto ohledu vedla lépe než jiné evropské státy, protože na rozdíl od nich tato skandinávská země loni na jaře nezavedla přísnou uzávěru.

Švédská centrální banka předpokládala, že hrubý domácí produkt (HDP) za celý rok klesne o čtyři procenta. HDP Německa se loni snížil o pět procent, španělská ekonomika zaznamenala propad o 11 pro-

cent a francouzská o 8,3 procenta. Stejný pokles jako Švédsko, tedy o 2,8 procenta, loni vykázalo také Polsko.

Česká ekonomika za loňský rok klesla podle odhadů ekonomů o šest až sedm procent. V předchozích 20 letech přitom snížila svůj výkon jen dvakrát: v roce 2009 klesla o 4,5 procenta a v roce 2012 o 0,7 procenta.

Český statistický úřad zveřejnil první předběžný odhad vývoje naší ekonomiky za loňský rok a za čtvrté čtvrtletí 2020 dnes. (ČTK, svj)

Agricovid zahrne i trhy a tržnice

Ministerstvo zemědělství (MZe) vypíše další kolo programu Agricovid Potravinářství. Jak uvedl mluvčí resortu Vojtěch Bílý, vláda s tím včera vyslovila souhlas. Na program MZe využije nevyčerpané peníze z první výzvy. Do té mohli zemědělci a potravináři poslat žádosti do 31. ledna, vyhodnocení bude trvat asi týden. Už nyní je ale podle mluvčího jasné, že se tři miliardy korun ani zdaleka nevyčerpají.

„Zaclení programu zůstává do oblasti potravinářských a zemědělských podniků a nově také na trhy či tržnice. Zohlednilo se, že jsme nově zavřeli trhy a tržnice, a chceme, aby tyto lidé, kteří je provozují, mohli využít tohoto dotačního programu,“ uvedla včera ministryně financí Alena Schillerová (za ANO).

Podmínky budou prakticky stejné jako v první výzvě, mění se jen rozhodné období (od 1. prosince 2020 do 28. února

2021) a maximální výše dotace. Nově to bude maximálně 1,8 milionu eur (46,7 mil. Kč) pro potravináře a 225 000 eur (5,8 mil. Kč) pro zemědělce. Zvýšení oproti prvnímu kolu vyplývá z doporučení Evropské komise z konce ledna.

Nárok na kompenzace mají potravináři a zemědělci, kterým meziročně klesly tržby nejméně o čtvrtinu. MZe počítá s tím, že žádosti se budou podávat od 15. března. (sp)

Foto Profimedia.cz

IKEA OTEVŘELA NA UKRAJINĚ. Švédský nábytkářský řetězec IKEA včera po několika letech odkladů otevřel svůj první obchodní dům na Ukrajině, v hlavním městě Kyjevě. Obchod slavnostně otevřel starosta města, bývalý boxer Vitalij Kličko (na snímku uprostřed). (tov)

Výroba masa stoupla, vepřové i drůbeží musíme dovážet

Masa se loni v Česku vyrobilo 454 846 tun, o 0,9 procenta více než v předchozím roce. Vyšší výroba byla naposledy před osmi lety v roce 2012. Zhruba stejně vzrostla produkce vepřového masa, které představuje téměř polovinu celkového množství, mírně rostla také výroba drůbežího, naopak o půl procenta klesla produkce hovězího masa. Vyplývá to z údajů, které včera zveřejnil Český statistický úřad.

Loňská výroba 211 436 tun vepřového byla nejvyšší za poslední čtyři roky.

Za výsledkem stojí vyšší porážková hmotnost a mírný pokles vývozu jatečných prasat. Jejich ceny byly loni jen o málo nižší než v roce 2019 a dosáhly 31,64 Kč za kilogram živeho nebo 41,13 Kč za kilogram masa.

Během roku však zaznamenaly prudký pád, rozdíl mezi nejvyšší cenou v lednu a nej-

nižší v prosinci byl 14,88 Kč za kg jatečné hmotnosti. Tak nízké ceny jatečných prasat jako nyní byly naposledy na jaře 2016.

Soběstační ani zdaleka nejsme

Drůbeže loni chovatelé prodali na jatka 262 774 tun. To představuje výrobu 170 725 tun drůbežího masa, meziročně o 1,6 procenta více. Průměr-

ná cena jatečných kuřat u výrobců byla loni o dvě procenta nižší.

Výroba hovězího loni klesla na 72 518 tun. Ceny jatečného skotu také mírně klesaly.

„Česká republika není ve vývozu masa soběstačná. Bez dovozu ze zahraničí bychom na ně stáli dlouhé fronty a museli bychom jeho konzumaci omezit,“ sdělil Právu hlavní ekonom BHS Štěpán Křeček. Zejména produkce vepřové-

ho masa není dostatečná, tu zemským zemědělcům se chov prasat nevyplácí.

Masivní dovoz vepřového masa je stále větší zátěží i z pohledu bilance agrárního obchodu ČR. Loni se k nám podle ČSÚ dovezlo 267 466 tun vepřového masa, hlavně z Německa, Španělska, Polska a Belgie. Důvodem drůbežího masa dosáhl 112 499 tun, zhruba polovina dovozu pochází z Polska. (sp)

Nejdelší let Lufthansy

Letadlo Airbus A350-900 německé společnosti Lufthansa včera absolvovalo nejdelší let v historii společnosti z Hamburku na britskou vojenskou základnu na Falklandských ostrovech. Trasa měřila 13 700 kilometrů, let trval 15 hodin a 36 minut. Na charterovém letu bylo 92 pasažérů.

Nejdelší pravidelná letecká linka na světě však měří okolo 16 tisíc kilometrů. Provozují ji Singapore Airlines na trase Singapur–New York. (tov)

KOUPĚ

♦ **KODINÁŘ SBĚRATEL** KOUPÍ HODINKY PRIM, VOSTOK, STRELA, POLJOT, RAKETA, SLAVA, ORIENT, SEIKO, MOVADO. A DÍLY. Tel. 777 311 101. SPC2100080

♦ **Soustruh, stáječku, svářečku, ohýbačku, vrtačku a další dílenské vybavení.** Tel. 777 632 583. RSC2000691

♦ **HODINKY PRIM.** Tel. 777 311 101. RSC2000749

♦ **Koupím Vari-Tera.** T. 728 826 125. RSC2100005

♦ **SKLA NA HODINKY.** 777 311 101. RSC2100082

♦ **POŽŮST. PO HODINÁŘI.** 777 311 101. RSC2100083

AUTO – MOTO

♦ **Koupím motocykly díly.** Souček 777 158 819. RSC2100013

♦ **KOUPÍM AUTO-MOTO + DÍLY** Škoda, OCTAVIA, Tatra, Wartburg, JAWA, CZ, Velorex, PAV. Do 1970. T. 775 262 334. RSC2100076